

ผลของอาหารต่างชนิดกันต่อการเลี้ยงปลาชีวภาพแบบดำเนา (*Rasbora paviei*)

Effects of Different Feeds on Growth Performances of *Rasbora paviei*

เกตุมนี ศรีอินทร์^{1*} และ ยุวดี อุ้ยด้า¹

Ketmanee Sriin^{1*} and Yuwadee Uydam¹

บทคัดย่อ

การทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการเจริญเติบโต อัตราการดูด และกำไรขั้นต้นของการเลี้ยงปลาชีวภาพแบบดำเนา วางแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (Completely Randomized Design; CRD) โดยแบ่งการทดลองเป็น 4 สิ่งทดลอง (Treatment) สิ่งทดลองละ 3 ชุด (Replication) โดยการเลี้ยงด้วยอาหารต่างชนิดกัน คือ สิ่งทดลองที่ 1 เลี้ยงด้วยอาหารปลากินพืช สิ่งทดลองที่ 2 เลี้ยงด้วยอาหารปลากินเนื้อ สิ่งทดลองที่ 3 เลี้ยงด้วยรำลエอีด และสิ่งทดลองที่ 4 เลี้ยงด้วยปลาป่น ผสมรำลエอีด เลี้ยงในตู้กระจากปริมาตรน้ำ 10 ลิตร ตู้ละ 50 ตัว โดยให้กินอาหารชนิดละ 3 ตู้ ให้อาหาร 5% ของน้ำหนักตัวต่อวัน แบ่งให้วันละ 2 มื้อ เป็นระยะเวลา 45 วัน โดยเริ่มเลี้ยงปลาชีวภาพแบบดำเนาที่มีอายุ 1 เดือน น้ำหนักเฉลี่ย 0.21 ± 0.02 กรัม ความยาวเฉลี่ย 1.92 ± 0.03 ซม. ผลการทดลองพบว่า ปลาชีวภาพแบบดำเนาที่เลี้ยงด้วยอาหารปลากินพืช และปลาป่นผสมรำลエอีด มีน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1.01 ± 0.06 , 0.93 ± 0.05 กรัม ความยาวที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 2.92 ± 0.02 , 2.92 ± 0.04 ซม. อัตราการเจริญเติบโตจำเพาะ 3.66 ± 0.05 , 3.60 ± 0.04 %ต่อวัน และอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย 0.0224 ± 0.0006 , 0.0207 ± 0.0005 กรัม/ตัว/วัน ดีที่สุดแต่ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) แต่แตกต่างกับการเลี้ยงด้วยอาหารปลากินเนื้อ และรำลエอีดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ซึ่งมีน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.89 ± 0.01 , 0.82 ± 0.02 กรัม ความยาวที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 2.68 ± 0.03 , 2.72 ± 0.03 ซม. อัตราการเจริญเติบโตจำเพาะ 3.35 ± 0.01 , 3.27 ± 0.03 %ต่อวัน และอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย 0.0151 ± 0.0002 , 0.0135 ± 0.0005 กรัม/ตัว/วัน ตามลำดับ อัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นเนื้อ และ อัตราการดูด และกำไรขั้นต้นของปลาชีวภาพแบบดำเนาที่เลี้ยงด้วยอาหารทั้ง 4 ชนิดไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($p > 0.05$) ปลาชีวภาพแบบดำเนาที่เลี้ยงด้วยอาหารปลากินพืช อาหารปลากินเนื้อ รำลエอีด และรำลエอีด ผสมปลาป่น มีอัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นเนื้อ เท่ากับ 1.71 ± 0.17 , 1.66 ± 0.11 , 1.99 ± 0.06 และ 1.41 ± 0.07 ตามลำดับ มีอัตราการดูดอย่างมากที่สุด คือมีกำไร 4.18 ± 0.38 บาท แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) กับการเลี้ยงด้วยอาหารปลากินเนื้อ รำลエอีด และ ปลาป่นผสมรำลエอีด ซึ่งมีกำไร 2.4 ± 0.05 , 2.66 ± 0.14 และ 2.10 ± 0.30 บาท ตามลำดับไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่า การเลี้ยงปลาชีวภาพแบบดำเนาด้วยอาหารปลากินพืชดีที่สุด เพราะทำให้มีการเจริญเติบโตที่ดี แข็งแรง เลี้ยงง่าย คุ้มค่าแก่การลงทุนมากที่สุด มีความสะดวกในการนำมาใช้ และสามารถเก็บได้นาน

คำสำคัญ : ปลาชีวภาพแบบดำเนา, อาหาร, การเจริญเติบโต, กำไรขั้นต้น

¹ สถาบันการอาชีวศึกษาเกษตรภาคใต้ 244/72 ม.7 ต.ช้างกลาง อ.ช้างกลาง จ.นครศรีธรรมราช 80250

¹ Southern Region Institute of Vocational Educational Education in Agriculture, 244/72 Moo 7, Chang Klang Subdistrict, Chang Klang District, Nakhon Si Thammarat Province, 80250

* ผู้สนับสนุนประสานงาน (Corresponding author) e-mail: amonsri@svia.ac.th